

*Sprawozdanie z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Jabłonce za 2022 rok*

Jablonka 2023

Spis treści

Wprowadzenie	4
Rozdział I Analiza zadaniowa budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jablonce.....	6
1.1. Plan finansowy oraz jego wykonanie	6
1.2. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi	7
Rozdział II System pomocy społecznej	10
2.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	10
2.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	13
2.2.1. Praca socjalna.....	13
2.2.2. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym	14
2.2.3. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w tych domach.....	15
2.2.4. Kierowanie do ośrodków wsparcia	15
2.2.5. Inne świadczenia niepieniężne.....	16
Rozdział III Realizacja programów i projektów	16
3.1. Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”	16
3.2. Realizacja projektu socjalnego „Teraz Seniorzy 2022”	17
3.3. Realizacja Programu Wspierania Rodziny Gminy Jablonek na lata 2020-2022.....	18
3.4. Program „Karta Dużej Rodziny”	20
3.5. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jablonek na lata 2021-2025	21
Rozdział IV System świadczeń rodzinnych i wychowawczych	22
4.1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych	22
4.2. Świadczenia opiekuńcze.....	25
4.3. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	27
4.4. Świadczenie „Za życiem”	28
4.5. Świadczenie wychowawcze	29
4.6. Żądanie wydania zaświadczenia do Programu Czyste Powietrze	30
4.7. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	30
4.7.1. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.....	31
Rozdział V Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym.....	33
5.1. Stypendia szkolne	34

5.2. Zasiłki szkolne	34
Rozdział VI Dodatkowe zadania zlecone	35
6.1 Dodatek osłonowy	35
6.2 Dodatek węglowy	36
6.3 Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła	36
6.4 Dodatek elektryczny	38
Rozdział VII Pomoc świadczona obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym	38
Rozdział VIII Współpraca z organizacjami pozarządowymi	39
Rozdział IX Bilans potrzeb i kierunki działań na 2023 rok	39

Wprowadzenie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce jest jednostką budżetową gminy, realizującą zadania własne oraz zadania zlecone w zakresie pomocy społecznej na terenie gminy Jablonek. Ośrodek został powołany Uchwałą Nr XIV/57/90 Gminnej Rady Narodowej w Jabłonce z dnia 26 kwietnia 1990 r. oraz utworzony Zarządzeniem Nr 3/90 Naczelnika Gminy Jablonek w dniu 7 maja 1990 r. Ośrodek funkcjonuje na podstawie Uchwały Rady Gminy Jablonek Nr XL/249/2009 z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce ze zm. /tj. Dz. Urz. Woj. Małop. z 2017 r. poz. 5115/ oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm./.

Działalność Ośrodka finansowana jest z budżetu gminy oraz dotacji z budżetu państwa.

Ośrodek realizuje zadania w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę o pomocy społecznej,
- ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawę o przeciwdziałaniu przemocy,
- ustawę o świadczeniach rodzinnych,
- ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawę o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawę o systemie oświaty,
- ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawę o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ponadto w 2022 roku Ośrodek realizował zadania wynikające z:

- ustawy o dodatku osłonowym,
- ustawy o dodatku węglowym,
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,

- ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej,
- ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Sprawozdanie zawiera analizę budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce w 2022 roku oraz opis realizowanych zadań z wyłączeniem zagadnień dotyczących wspierania rodziny, które stanowi odrębne opracowanie.

Rozdział I Analiza zadaniowa budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce

1.1. Plan finansowy oraz jego wykonanie

Tabela 1. Plan finansowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce oraz jego wykonanie z podziałem na zadania własne gminy i zadania zlecone gminie w 2022 roku.

Zadanie	Plan	Wydatki	Stopień wykorzystania środków budżetowych (%)
Zadania własne gminy	2 258 442,62	2 024 053,76	89,62
<i>dofinansowane dotacją z budżetu państwa</i>	528 161,87	512 023,90	96,94
<i>finansowane z budżetu gminy</i>	1 688 464,75	1 476 666,46	87,46
<i>finansowane ze środków Funduszu Pomocy</i>	38 816,00	32 363,40	83,38
<i>finansowane ze środków Funduszu Pracy</i>	3 000,00	3 000,00	100,00
Zadania zlecone gminie	31 739 517,91	30 650 464,66	96,57
<i>finansowane z budżetu państwa</i>	18 494 982,66	18 467 985,27	99,85
<i>dofinansowane z budżetu gminy</i>	161 535,25	126 475,24	78,30
<i>finansowane ze środków Funduszu Pomocy</i>	231 000,00	216 354,18	93,66
<i>finansowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19</i>	12 852 000,00	11 839 649,97	92,12
Razem	33 997 960,53	32 674 518,42	96,11

Procentowy udział wydatków na realizację zadań OPS z uwzględnieniem źródeł ich finansowania w 2022 roku:

- środki z budżetu gminy **4,91%**
- środki z budżetu państwa **58,08%**
- środki z Funduszu Pracy **0,01%**
- środki z Funduszu Pomocy **0,76%**
- środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 **36,24%**

1.2. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi

Tabela 2. Wydatki poniesione na realizację świadczeń w 2022 roku.

Rozdział	Rodzaj świadczenia	Ogółem	Zadania własne gminy	Zadania zlecone gminie
85202	Pokrywanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej	319 820,70	319 820,70	-
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	9 767,87	9 767,87	-
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	119 912,84	119 912,84	-
85216	Zasiłki stałe	118 576,14	118 576,14	-
85219	Projekt socjalny „Teraz Seniorzy 2022”	23 305,00	23 305,00	-
85230	Pomoc w zakresie dożywiania. Realizacja programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”	161 675,40	161 675,40	-
85295	Dodatek osłonowy	1 695 569,25	-	1 695 569,25
85295	Dożywianie uczniów obywateli Ukrainy	22 171,40	22 171,40	-
85395	Jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł dla obywateli Ukrainy	147 600,00	-	147 600,00
85395	Dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych	11 607 500,00	-	11 607 500,00
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	62 910,00	62 910,00	-
85501	Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci Program 500 +	10 450 351,65	-	10 450 351,65
85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składki na ubezpieczenia społeczne. Świadczenie „Za życiem”.	6 096 701,75	-	6 096 701,75
85508	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych	76 143,76	76 143,76	-
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	33 223,77	-	33 223,77
Razem		30 945 229,53	914 283,11	30 030 946,42

Tabela 3. Wydatki poniesione na utrzymanie ośrodka i obsługę świadczeń w 2022 roku.

Rozdział	Rodzaj świadczenia	Ogółem	Zadania własne gminy	Zadania zlecone gminie
85219	Wydatki na utrzymanie ośrodka oraz obsługę świadczeń związanych z realizacją zadań własnych gminy	1 038 355,94	1 038 355,94	-
85295	Wydatki na obsługę dodatku osłonowego	33 911,38	-	33 911,38
85395	Wydatki na obsługę dodatku węglowego i dodatku dla gospodarstw domowych	232 149,97	-	232 149,97
85395	Wydatki na obsługę jednorazowego świadczenia w wysokości 300 zł dla obywateli Ukrainy	2 952,00	-	2 952,00
85501	Wydatki na obsługę świadczenia wychowawczego Program 500 +	39 805,15	-	39 805,15
85502	Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia „Za życiem”.	300 501,58	-	300 501,58
85502	Wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy	1 810,16	-	1 810,16
85503	Wydatki na obsługę Karty Dużej Rodziny	8 388,00	-	8 388,00
85504	Wspieranie Rodziny	71 414,71	71 414,71	-
Razem		1 729 288,89	1 109 770,65	619 518,24
w tym:				
Finansowane z budżetu gminy		1 095 491,40	969 016,16	126 475,24
Finansowane z budżetu państwa		393 885,36	137 754,49	256 130,87
Finansowane ze środków Funduszu Pracy		3 000,00	3 000,00	-
Finansowane ze środków Funduszu Pomocy		4 762,16	-	4 762,16
Finansowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19		232 149,97	-	232 149,97

Tabela 4. Struktura wydatków w 2022 roku.

Rodzaj wydatku	Kwota	Struktura wydatków (%)
Wydatki na udzielone świadczenia finansowane z budżetu państwa oraz budżetu gminy	30 945 229,53	94,71%
Wydatki na utrzymanie ośrodka oraz obsługę świadczeń finansowanych z budżetu państwa oraz budżetu gminy	1 729 288,89	5,29%
Razem	32 674 518,42	100%

Tabela 5. Wykonanie dochodów w 2022 roku.

Rozdział	Rodzaj świadczenia	Wykonanie (zł)
85202	Wpływy z tyt. zwrotów oraz odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej	6 000,00
85219	Wpływy z tyt. odsetek od środków na rachunkach bankowych OPS	350,78
85219	Wpływy z tyt. wynagrodzenia płatnika podatku od wynagrodzeń pracowników OPS	238,40
85228	Wpływy z tyt. odpłatności za usługi opiekuńcze	5 843,24
85501	Wpływy z tyt. zwrotów nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych wraz z odsetkami	20 196,49
85502	Wpływy z tyt. zwrotów nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego	36 311,05
85502	Wpływy z tyt. zwrotów funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami oraz zaliczki alimentacyjnej wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych	191 976,38
85503	Wpływy z tyt. opłat za KDR	118,00
	Razem	261 034,34

Rozdział II System pomocy społecznej

W 2022 roku pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, świadczeń niepieniężnych, usług opiekuńczych objęto łącznie 71 rodzin. Liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców wyniosła 200. W 2022 roku 9 mieszkańców gminy przebywało w domach pomocy społecznej, gmina partycypowała w kosztach pobytu wszystkich tych osób.

W ramach systemu pomocy społecznej wydanych zostało 416 decyzji administracyjnych, kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę. Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej i niepieniężnej na wniosek osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, prowadzonego w przypadku pomocy społecznej w formie wywiadu środowiskowego. Decyzji przyznających pomoc wydano 310. W 2022 roku kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosiło odpowiednio: dla osoby samotnie gospodarującej - 776 zł, dla osoby w rodzinie – 600 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce udzielał pomocy osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych. Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w roku 2022 było: ubóstwo (40 rodzin) oraz niepełnosprawność (31 rodzin).

2.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce w roku 2022 należały:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Tabela 6. Zasilki stałe w 2022 roku.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasilki stałe ogółem:	19	204	118 576,00	19	19
Dla osoby samotnie gospodarującej	19	204	118 576,00	19	19
Dla osoby pozostającej w rodzinie	0	0	0	0	0

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Tabela 7. Zasilki okresowe w 2022 roku.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasilki okresowe ogółem:	40	291	102 714,00	40	138
w tym:					
środki własne gminy			12 714,00	-	-
dotacja z budżetu państwa			90 000,00	-	-
w tym przyznane z powodu:					
bezrobocia	7	35	15 417,00	7	25

długotrwałej choroby	7	53	18 589,00	7	9
niepełnosprawności	11	84	13 045,00	11	28
innej przyczyny	15	119	55 663,00	15	79

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w domu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania.

W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci). Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie kryterium.

Tabela 8. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe w 2022 roku.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
Zasiłki celowe ogółem:	29	40	11 650,00
w tym przyznane na:			
zakup żywności	0	0	0

pokrycie kosztów leków i leczenia	9	15	3 550,00
zakupu opału	14	18	6 500,00
zakupu odzieży i obuwia	6	7	1 600,00
na zaspokojenie innych potrzeb	0	0	0
Zasilek specjalny celowy	12	13	4 050,00
Zdarzenie losowe	0	0	0

W 2022 roku w stosunku do 2021 roku zmniejszyła się liczba osób, którym przyznano świadczenia w formie zasiłków celowych.

2.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Jablonce w 2022 roku należały:

- zapewnienie posiłku,
- zapewnienie schronienia,
- usługi opiekuńcze,
- kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,
- kierowanie do ośrodków wsparcia,
- praca socjalna.

2.2.1. Praca socjalna

Praca socjalna na rzecz rodzin/osób realizowana jest przez pracowników socjalnych w ośmiu rejonach opiekuńczych:

- I i II rejon – Jabłonka
- III rejon – Chyżne
- IV rejon – Orawka
- V rejon – Lipnica Mała
- VI rejon – Podwilk
- VII rejon – Zubrzyca Dolna

- VIII rejon – Zubrzyca Górna

Ustawa o pomocy społecznej kładzie szczególny nacisk na pracę socjalną, która jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym jak również zapobiegania pogarszaniu się ich sytuacji. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie diagnozy, na podstawie której planowana jest praca z rodziną. Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmocnienie potencjału osób i rodzin do przewyższania trudnych sytuacji życiowych. Kluczowymi elementami pracy socjalnej są: relacja, komunikacja i motywowanie. Podstawą nawiązywania i budowania relacji, są w szczególności: zasada podmiotowości, zasada obiektywizmu, zasada poufności.

W 2022 roku pracą socjalną objęto 194 rodziny (w tym wyłącznie pracą socjalną 129 rodzin), łączna liczba osób w tych rodzinach wyniosła 524.

2.2.2. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym

Podstawowe usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w tym zapewnienie kontaktu z otoczeniem, podstawową opiekę higieniczną, a także przygotowanie posiłku lub dostarczanie posiłków do miejsca zamieszkania. Usługi opiekuńcze udzielane są osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi te dostosowane są do szczególnych potrzeb klientów.

W 2022 roku z usług opiekuńczych korzystały 4 osoby.

Tabela 9. Dane statystyczne dotyczące osób korzystających z usług opiekuńczych w 2022 roku.

Liczba odbiorców usług	4	
w tym:	Kobiet	2
	mężczyzn	2
Liczba rodzin	4	
Liczba osób w rodzinach	5	

2.2.3. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w tych domach

Domy Pomocy Społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązujących standardów dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2022 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce wydał 2 nowe decyzje o skierowaniu do domu pomocy społecznej, 2 decyzje zostały wygaszone w związku ze śmiercią osób skierowanych. Na dzień 31 grudnia 2022 roku w domach pomocy społecznej przebywało 7 osób:

- 4 osoby w DPS na terenie powiatu nowotarskiego,
- 3 osoby w DPS poza terenem powiatu nowotarskiego.

Średnia miesięczna dopłata gminy dla jednego mieszkańca wynosiła 3299,50 zł.

W perspektywie ostatnich lat obserwuje się spadek liczby mieszkańców gminy korzystających z pomocy społecznej w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych (posiłku dla dzieci i młodzieży) oraz wzrost liczby osób korzystających z usług opiekuńczych oraz z pomocy w formie skierowania do domów pomocy społecznej.

2.2.4. Kierowanie do ośrodków wsparcia

Od 1 listopada 2011 roku w ramach realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej w Gminie Jablonek funkcjonuje ośrodek wsparcia – środowiskowy dom samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi - typ B, prowadzony przez organizację pozarządową Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jabłonce ul. Tetmajera 4.

Celem działalności środowiskowego domu samopomocy jest stworzenie warunków zapewniających uczestnikom zaspokajanie indywidualnych potrzeb społecznych,

poznawczych, życiowych ukierunkowanych na podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia.

Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi na rzecz osób, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Ośrodek wsparcia prowadzi indywidualne lub zespołowe treningi samoobsługi i treningi umiejętności społecznych, polegające na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Każdy z uczestników ma przygotowany indywidualny plan postępowania wspierająco - aktywizującego i na jego podstawie prowadzone są działania rozwijające podstawowe sprawności życiowe uczestników.

Decyzję o skierowaniu do ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego, wydaje kierownik ośrodka pomocy społecznej.

W 2022 roku z usług ww. ośrodka wsparcia korzystało 28 osób.

2.2.5. Inne świadczenia niepieniężne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobom uprawnionym do pobierania zasiłku stałego (niepodlegającym i nieposiadającym tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego) jest opłacana składka na ubezpieczenie zdrowotne. W 2022 roku składki opłacono 16 osobom.

Rozdział III Realizacja programów i projektów

3.1. Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”

Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023 jest wsparciem gminy w udzielaniu pomocy w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

W ramach programu realizowano zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt. 3 i pkt. 14 ustawy o pomocy społecznej tj. zapewnienie posiłku i dożywiania dzieci. Pomocy udzielano:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej;
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej;
- osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, a w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Świadczenia realizowano w formie:

- świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności
- posiłku.

Pomoc finansowana była ze środków własnych gminy (40%) oraz z dotacji Wojewody Małopolskiego (60%).

Tabela 10. Realizacja Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2022 roku.

Pomoc w formie zasiłku celowego					
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	z tego:	
				Środki własne	Dotacja
60	182	492	130 848,00	52 344,00	78 504,00
Pomoc w formie posiłku					
25	126	5 375	30 827,00	12 331,00	18 496,00
Koszt programu ogółem:				z tego:	
			161 675,00	Środki własne	Dotacja
				64 675,00	97 000,00

3.2. Realizacja projektu socjalnego „Teraz Seniorzy 2022”

W 2022 roku pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce realizowali projekt socjalny „Teraz Seniorzy 2022”, Projekt był finansowany ze środków własnych gminy (20%) oraz ze środków otrzymanych w ramach dotacji Wojewody Małopolskiego (80%). Celem projektu była integracja i aktywizacja seniorów z terenu gminy Jabłonka oraz przeciwdziałanie osamotnieniu i wykluczeniu społecznemu seniorów. Projekt

skierowano dla mieszkańców Gminy Jablonka w wieku powyżej 60 roku życia korzystających z pomocy ośrodka pomocy społecznej, w szczególności dla osób samotnych i starszych.

W ramach realizowanego projektu organizowano spotkania na terenie Gminy Jablonka, w trakcie których seniorzy uczestniczyli w warsztatach z psychologiem, informatykiem, prawnikiem, ratownikiem medycznym, dietetykiem, pielęgniarką, funkcjonariuszem Policji, rehabilitantem, kosmetyczką, pracownikami Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzyicy Górnej a także z gospodyniami z Koła Gospodyń Wiejskich w Podwilku. Seniorzy brali udział w Małopolskim Przeglądzie Dorobku Artystycznego i Kulinarne Kół Gospodyń Wiejskich i dwóch wyjazdach edukacyjnych do Zawoi i Szczyrzyca.

Osoby w wieku 60+ zamieszkujące na terenie gminy Jablonka uczestniczyły w zorganizowanym przez tut. Ośrodek spotkaniu wigilijnym.

Łącznie pomocą objęto 61 osób.

3.3. Realizacja Programu Wspierania Rodziny Gminy Jablonka na lata 2020-2022

W związku z obowiązkiem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Uchwałą Nr XIX/154/2020 r. Rady Gminy Jablonka z dnia 17 kwietnia 2020 r. roku został przyjęty Program Wspierania Rodziny Gminy Jablonka na lata 2020-2022.

Głównym celem programu jest wspieranie rodziny w pełnieniu jej funkcji.

Cele szczegółowe to:

- Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz poprawa sytuacji bytowej i materialnej rodzin.

Działania zrealizowane w roku 2022: w ramach pomocy społecznej rodzinom udzielono pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych. Pomocy pozafinansowej udzielono w postaci posiłku – w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz w postaci żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (FEAD) a także pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia i zasiłki szkolne). Rodzinom udzielono również pomocy w formie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, zasiłku dla opiekuna, świadczenia „Za

życiem”. Ponadto realizowano program Karta Dużej Rodziny. Zadania oraz rezultaty realizacji zadań zostały opisane w poszczególnych rozdziałach sprawozdania.

Członkowie rodzin skorzystali z pomocy w formie poradnictwa psychologicznego oraz socjalnego w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Punktu Konsultacyjnego działającego przy GKRPA - rezultaty realizacji zadań zostały opisane w sprawozdaniach: Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Asystent rodziny pracował z 15 rodzinami – rezultaty działań zostały opisane w sprawozdaniu rocznym z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Działania samopomocowe zrealizowano we współpracy z organizatorami Memoriału Grzegorza Wesołowskiego. Wśród potrzebujących rodzin rozdysponowano zebrane podczas memoriału: środki czystości, środki higieniczne itp.

- Rozwój działań profilaktycznych na rzecz rodzin

Działania zrealizowane w roku 2022: w okresie sprawozdawczym zorganizowano zajęcia profilaktyczne, kampanie i konkursy dla uczniów z zakresu problemów cywilizacyjnych dotyczących rodziny. Promowano aktywność fizyczną, wspierano organizację szkolnych zawodów sportowych. Zorganizowano letni wypoczynek dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Wskaźniki realizacji zadań zostały opisane w sprawozdaniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W szkołach podstawowych zrealizowano szkolenia w ramach pedagogizacji rodziców - wskaźniki realizacji zadań zostały opisane w sprawozdaniu z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jablonka na lata 2021-2025.

Wszelkie informacje na temat Programu Wspierania Rodziny Gminy Jablonka na lata 2020-2022 były umieszczane i aktualizowane na stronie internetowej www.opsjablonka.pl

- Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Działania zrealizowane w roku 2022: w ramach podnoszenia kwalifikacji służb społecznych zorganizowano specjalistyczne szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla członków zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonce współpracowali z Policją oraz instytucjami pomocy społecznej (PCPR, ROPS) na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

- Poprawa funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych.

Działania zrealizowane w roku 2022: Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce zrealizował projekt socjalny „Teraz Seniorzy 2022”, świadczone również pomoc w formie usług opiekuńczych.

3.4. Program „Karta Dużej Rodziny”

W 2022 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny. Powyższa forma wsparcia jest działaniem ogólnopolskim realizowanym od 16 czerwca 2014 roku. Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Od 1 stycznia 2019 roku prawo do karty mają również rodzice co najmniej trójki dzieci bez względu na ich wiek. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karty wydawane są w formie tradycyjnej i w formie elektronicznej. Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny w 2022 roku wyniosła 1178.

Tabela 11. Liczba wniosków o przyznanie Kart Dużej Rodziny w 2022 roku.

Liczba Kart Dużej Rodziny	
Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny	513
z tego:	
Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców	372
Liczba wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną	87
Liczba wniosków o uzupełnienie rodziny wielodzietnej	20

Zadanie finansowane jest ze środków budżetu państwa.

3.5. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jablonek na lata 2021-2025

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym w 2022 r. pracownicy Ośrodka realizowali Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jablonek. Założeniem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc. Zarządzeniem Wójta Gminy Jablonek w 2019 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny. Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą. Obsługę - organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2022 roku odbyły się cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

W okresie sprawozdawczym do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Jabłonce wpłynęło 39 „Niebieskich Kart”. Zespół Interdyscyplinarny powołał 33 grupy robocze w celu rozwiązania problemów wynikających z przemocy. Skład grupy roboczych był dostosowany do struktury rodziny i występujących problemów. Członkami grup roboczych byli pracownicy socjalni, dzielnicowi, kuratorzy sądowi, członkowie GKRPA, pedagodzy szkolni oraz asystent rodziny. Do kierowania ich pracami wyznaczeni zostali pracownicy socjalni. W spotkaniach grup roboczych uczestniczyły osoby co do których, istniało podejrzenie, że są ofiarami przemocy domowej oraz osoby podejrzane o stosowanie przemocy. Podczas spotkań grup roboczych diagnozowano sytuację rodziny i opracowano indywidualny plan pomocy rodzinie. Wspólna wymiana doświadczeń i spostrzeżeń pozwoliła podjąć szersze działania pomocowe, które usprawniły pracę i pozwoliły osiągnąć zamierzony cel.

Osoby doznające przemocy potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, a także wsparcia emocjonalnego. W Ośrodku działa Punkt Informacji, Wsparcia

i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą. W Punkcie pomocy udzielał psycholog oraz pracownicy socjalni.

Znaczące są działania profilaktyczne, które polegają na edukacji środowiska lokalnego oraz wspieraniu rodziny w wypełnianiu jej najważniejszych funkcji, zanim pojawi się problem przemocy domowej. Z inicjatywy Zespołu Interdyscyplinarnego w 2022 r. na terenie Gminy Jablonek, odbyły się dwie kampanie, których celem było zwrócenie uwagi na problem przemocy w rodzinie i uwrażliwienie mieszkańców Gminy na zjawisko przemocy. Szkoły na terenie Gminy Jablonek realizowały liczne programy i projekty profilaktyczne, w których uczestniczyli uczniowie. Działaniami profilaktycznymi zostali objęci również rodzice.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach podnoszenia kwalifikacji uczestniczyli w szkoleniach specjalistycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Rozdział IV System świadczeń rodzinnych i wychowawczych

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce - Sekcja Świadczeń Rodzinnych realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych. Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- zasiłek dla opiekuna (świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt TK akt K 27/13).

4.1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;

- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie, która faktycznie opiekuje się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka);
- 3) osobie uczącej się (tj. osobie pełnoletniej uczącej się niepozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764 zł.

Tabela 12. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wypłacone w 2022 roku.

Rodzaje świadczeń		Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia
Zasiłki rodzinne z dodatkami, w tym:		21 681	2 425 472,88	-
Zasiłki rodzinne		13 939	1 572 932,74	95 zł na dziecko w wieku 0-5 r.ż. 124 zł na dziecko w wieku > 5-18 r.ż. 135 zł na dziecko w wieku > 18-24 r.ż.
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym:		7 742	852 540,14	-
z tytułu:	urodzenia dziecka	60	53 448,34	1000 zł
	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	490	188 176,93	400 zł
	samotnego wychowywania dziecka	382	70 805,80	193 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł, 273 zł w przypadku dziecka niepełnosprawnego, nie więcej niż 546 zł.
	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	401	40 346,88	90 zł na dziecko do 5 roku życia 110 zł na dziecko > 5 roku życia
	rozpoczęcia roku szkolnego	1290	74 168,72	100 zł na dziecko raz w roku
	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1731	116 892,57	113 zł – na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła 69 zł - na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do

				miejsowości, w której znajduje się szkoła
	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	3388	308 700,90	95 zł
Zasilki rodzinne z dodatkami przyznawane w ramach koordynacji		789	86 782,10	Decyzje wydane z upoważnienia Wojewody Małopolskiego

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje w związku z urodzeniem się żywego dziecka w wysokości 1 000,00 zł. Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922,00 zł.

Tabela 13. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka wypłacona w 2022 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	124	124 000,00	1 000,00 zł

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia 1 stycznia 2016 roku osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;

- 5) 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- 1) porodu;
- 2) objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia;
- 3) przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia.

Tabela 14. Świadczenie rodzicielskie wypłacone w 2022 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Wysokość świadczenia (zł)
Świadczenie rodzicielskie	261	241 299,70	1 000,00

4.2. Świadczenia opiekuńcze

Wśród świadczeń opiekuńczych wypłacanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce wyróżniamy:

- świadczenie pielęgnacyjne;
- zasiłek pielęgnacyjny;
- specjalny zasiłek opiekuńczy;
- zasiłek dla opiekuna.

Tabela 15. Świadczenia opiekuńcze wypłacone w 2022 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób/ liczba świadczeń	Wysokość świadczenia	Kwota świadczeń (zł)	Osoba uprawniona
Zasilek pielęgnacyjny	297/3606	215,84 zł	777 593,99	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niepełnosprawne dziecko, ➤ Osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, ➤ Osoba, która ukończyła 75 lat, ➤ Osoba niepełnosprawna w wieku powyżej 16 roku życia legitymująca się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 r.ż.
Świadczenie pielęgnacyjne	69/806	2119,00 zł	1 704 206,30	<p>Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ matce bądź ojcu dziecka, ➤ faktycznemu opiekunowi dziecka, ➤ osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, ➤ innym osobom, na których - zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego - ciąży obowiązek alimentacyjny (z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności). <p>Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, - nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, - nie ma faktycznego opiekuna dziecka ani osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną lub legitymują się one orzeczeniem o znacznym stopniu

				niepełnosprawności. ➤ wyłącznie rodzicom lub opiekunom dzieci z niepełnosprawnością powstałą do 18 roku życia lub do 25 roku życia - w przypadku gdy dziecko było w trakcie nauki.
Specjalny zasiłek opiekuńczy	30/280	620,00 zł	171 410,60	➤ Każda osoba, na której zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny - by go otrzymywać, osoba ta musi zrezygnować z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się: - orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub - orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego, codziennego współdziałania opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji. ➤ Osobie, której łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł.
Zasiłek dla opiekuna	5/44	620,00 zł	26 348,60	Osoba, której z dniem 01.07.2013r. wygaszono prawo do świadczeń pielęgnacyjnych. W sprawie zasiłku dla opiekuna organ wszczął postępowanie na wniosek strony, złożony jednak nie później, niż w terminie do 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

4.3. Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

Za osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna, zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009 ze zm.) opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe po spełnieniu warunków ustawowych, a także zdrowotne (ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.).

Tabela 16. Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w 2022 roku.

Rodzaj składki	Kwota świadczeń (zł)
Składka na ubezpieczenie społeczne	339 353,86 (ZUS) 18 898,00 (KRUS)
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	33 223,77

4.4. Świadczenie „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Rodzina jest uprawniona do poradnictwa w zakresie: przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Na wniosek rodziny tego typu wsparcie koordynowane jest przez asystenta rodziny.

Tabela 17. Świadczenie „Za życiem” wypłacone w 2022 roku.

Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
3	12 000,00

Przez cały okres sprawozdawczy Sekcja prowadziła także postępowania w zakresie weryfikacji prawa do świadczeń rodzinnych przyznanych decyzją ostateczną. Efektem tych działań było prowadzenie postępowań w sprawie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Tabela 18. Odzyskane w 2022 roku nienależnie pobrane świadczenia.

Organ wydający decyzję zwrotową	Kwota odzyskanych świadczeń (zł) (bez odsetek)
Na podstawie decyzji wydanych z up. Wojewody Małopolskiego	21 312,00
Na podstawie decyzji wydanych z up. Wójta (dot. lat ubiegłych i bieżącego)	24 414,00
Razem:	45 726,00

4.5. Świadczenie wychowawcze

Świadczenie wychowawcze przysługuje od dnia 1 kwietnia 2016 roku matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Przysługuje ono do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia, w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

W 2021 roku weszła w życie Ustawa z dnia 17 września 2021r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021r. poz. 1981) zgodnie z którą od 1 stycznia 2022r. ustalanie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata została przeniesiona z gmin do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Od 1 stycznia 2022 r. ZUS stopniowo przejmował program "Rodzina 500+". Sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okresy sprzed 1 stycznia 2022 r. do zakończenia postępowania były realizowane przez gminy. Samorządy kontynuowały wypłacanie świadczeń wychowawczych przyznanych przed 1 stycznia 2022 r. do końca okresu, na jaki zostały przyznane, tj. do 31 maja 2022 r.

Tabela 19. Świadczenia wychowawcze wypłacone w 2022 roku.

Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci, na które przyznano świadczenie	Kwota świadczeń wypłaconych (pomniejszonych o zwrot nienależnie pobranych świadczeń) (zł)
20 528	2206	4163	10 450 351,65

4.6. Żądanie wydania zaświadczenia do Programu Czyste Powietrze

Od lutego 2021 r. pracownicy Ośrodka z up. Wójta gminy realizują zadanie, o którym mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska tj. prowadzenie postępowań w sprawach wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego oraz do wydawania w tych sprawach zaświadczeń.

O wydanie zaświadczenia może ubiegać się osoba fizyczna, właściciel i współwłaściciel domu mieszkalnego jednorodzinnego.

W roku 2022 wydano 195 zaświadczeń.

4.7. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium

dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł.

W 2022 roku wpłynęło 25 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 24 przypadkach postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji przyznającej świadczenie. Wyplacono 456 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 192 148,60 zł.

Tabela 20. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacone w 2022 roku.

Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
47	456	192 148,60

W trakcie wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego weryfikowano uprawnienie do dalszego pobierania świadczeń w przypadku zmiany w sytuacji rodziny mających wpływ na prawo do świadczeń (np. uzyskanie, utrata dochodu, zmiana liczby członków rodziny, skuteczność egzekucji, przerwanie nauki przez pełnoletniego uprawnionego).

4.7.1. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W roku 2022 prowadzono postępowanie wobec 21 dłużników. Postępowanie to inicjowane jest na wniosek osoby uprawnionej w przypadku bezskuteczności egzekucji lub organu właściwego wierzyciela w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Postępowanie to ma na celu zmobilizowanie dłużnika alimentacyjnego do regulowania należności alimentacyjnych. Polega ono na współpracy organu właściwego dłużnika, organu właściwego wierzyciela, komorników sądowych oraz takich instytucji jak: policja, starostwo powiatowe, właściwe prokuratury, powiatowe urzędy pracy.

Tabela 21. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w 2022 roku.

Rodzaj działania	Liczba podjętych działań
Przeprowadzenie wywiadu oraz odebranie oświadczenia majątkowego	3
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływa na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	4
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy	0
Informowanie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	0
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	4
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	1
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny	3
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
Wystąpienie o zwrot zatrzymanego prawa jazdy	1

Złożenie wniosków do prokuratury oraz do starosty o zatrzymanie prawa jazdy następowało po uprzednim wydaniu decyzji kończącej postępowanie w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, po wystąpieniu jednej z okoliczności przewidzianych przez ustawodawcę. Ponadto, przed skierowaniem wniosku o zatrzymanie prawa jazdy konieczne było uzyskanie potwierdzenia z centralnej ewidencji kierowców, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami.

W sytuacji, gdy działania były podejmowane w wyniku kolejnego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a na podstawie wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego ustalono, że sytuacja dłużnika alimentacyjnego nie uległa zmianie, lub w przypadku, gdy dłużnik uniemożliwił przeprowadzenie tego wywiadu lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, nie informowano o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika ani nie wszczynano postępowania dotyczącego uznania dłużnika za

uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostawała w mocy.

O podjętych działaniach oraz o ich efektach organ właściwy dłużnika informował organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego.

Kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła w 2022 roku łącznie 187 344,60 zł (na spłatę należności głównej zaliczono kwotę 112 532,18 zł, natomiast na spłatę odsetek kwotę 74 812,42 zł). Na dochody budżetu państwa przekazano 142 331,72 zł, na dochody własne gminy wierzyciela – 45 012,88 zł.

Ponadto obowiązkiem pracowników sekcji było zgłaszanie dłużników alimentacyjnych, do biur informacji gospodarczej, oraz aktualizowanie danych po zmianie wysokości zaległości (zmniejszenie długu po wpłatach dokonanych przez dłużnika, zwiększenie po wypłatach świadczeń z funduszu).

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Rozdział V Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

W 2022 roku na podstawie ustawy o systemie oświaty oraz Uchwały Nr XXXVI/272/2017 Rady Gminy Jablonka z dnia 30 sierpnia 2017 roku w sprawie Regulaminu udzielenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów szkół zamieszkałych na terenie Gminy Jablonka, Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania polegające na przyznawaniu uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych. Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych i zasiłku szkolnego jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym (stypendia szkolne i zasiłek szkolny) przysługuje uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,

wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki (zgodnie z art. 90 b ustawy o systemie oświaty).

5.1. Stypendia szkolne

Stypendium szkolne ukierunkowane jest na całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych jak również na pomoc rzeczową o charakterze edukacyjnym, w szczególności na zakup podręczników, stroju sportowego oraz innych przedmiotów ściśle związanych z procesem edukacji w szkole, do której uczęszcza uczeń. Wszystkie wydatki muszą być udokumentowane rachunkami bądź fakturami imiennymi. Stypendia szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów (kryterium dochodowe nie przekracza 600,00 zł na osobę w rodzinie), w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

5.2. Zasiłki szkolne

Zasiłek szkolny jest udzielany uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego powodującego przejściowo znaczne pogorszenie sytuacji materialnej, w tym w szczególności: śmierci rodzica lub prawnego opiekuna, klęski żywiołowej (pożaru, zalania lub innego żywiołu), długotrwałej choroby ucznia, rodzica lub prawnych opiekunów, utraty mienia: podręczników, wyposażenia szkolnego, sprzętu sportowego i innego związanego z edukacją oraz innych szczególnych okoliczności.

Tabela 22. Pomoc w formie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2022 r.

Rodzaj zasilku	Liczba osób	Kwota świadczeń	z tego:	
			Środki własne	Dotacja
Stypendium szkolne	64	50 018,00	5 018,00	45 016,20
Zasilek szkolny	8	2 700,00	270,00	2 430,00

Rozdział VI Dodatkowe zadania zlecone

6.1 Dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy to świadczenie pieniężne którego celem było zrekompensowanie rosnących cen gazu, prądu oraz produktów żywnościowych.

Dodatek osłonowy był jednorazowym świadczeniem ustalonym na okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

Dodatek osłonowy przysługiwał:

1. osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 2100 zł,
2. osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 1500 zł na osobę;

Dodatek osłonowy wynosił rocznie:

- 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób,

W przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglowodnymi, zgłoszonymi do centralnej ewidencji emisyjności budynków, dodatek wynosił rocznie:

- 500,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 750,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;

- 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Tabela 23. Dane dot. wniosków o dodatek osłonowy oraz wypłacone kwoty w 2022 r.

Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)
2347	2180	1 695 569,25

6.2 Dodatek węglowy

Dodatek węglowy to jednorazowe świadczenie w wysokości 3 000,00 zł.

Dodatek węglowy wypłacany był dla gospodarstw domowych w których, główne źródło ciepła zasilane było węglem lub paliwami węgl pochodnymi zgodnie ze zgłoszeniem do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB).

Tabela 24. Dane dot. wniosków o dodatek węglowy oraz wypłacone kwoty w 2022 r.

Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	Liczba wniosków pozostałych (w tym pozostawionych bez rozpoznania, wycofanych itp.)	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)
4527	3438	77	861	10 281 000,00

Wypłata dodatków węglowych z wniosków złożonych w 2022 r. była kontynuowana w 2023 r.

6.3 Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła to jednorazowe świadczenie wypłacane dla gospodarstw domowych w których, główne źródło ciepła zasilane było peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, drewnem

kawałkowym, skroplonym gazem LPG lub olejem opałowym zgodnie ze zgłoszeniem do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB).

Dodatek dla gospodarstwa domowego z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła wynosił:

1. 3 000,00 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
2. 1 000,00 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
3. 500,00 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
4. 2 000,00 złotych - w przypadku gdy głównym źródłem ciepła był kocioł olejowy.

Tabela 25. Dane dot. wniosków o dodatek dla gospodarstw domowych oraz wypłacone kwoty w 2022 r.

Dane nt. wniosków	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	Liczba wniosków pozostałych (w tym pozostawionych bez rozpatrzenia, wycofanych itp.)	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)
na pelet drzewny lub inną biomasę	390	344	0	7	981 000,00
na drewno	320	274	0	10	255 000,00
na gaz LPG	11	5	0	0	2500,00
na olej	55	44	0	1	88 000,00
Razem	776	667	0	18	1 326 500,00

Wypłata dodatków dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła z wniosków złożonych w 2022 r. była kontynuowana w 2023 r.

6.4 Dodatek elektryczny

Dodatek elektryczny to jednorazowe świadczenie finansowe mające na celu wsparcie potrzeb grzewczych odbiorców w 2023 roku, dla których głównym źródłem ogrzewania jest energia elektryczna.

Dodatek elektryczny przysługuje odbiorcy energii elektrycznej, którego główne źródło ogrzewania zasilane jest energią elektryczną (np. piec akumulacyjny, pompa ciepła). Warunkiem otrzymania dodatku jest, co do zasady uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do CEEB do 11 sierpnia 2022 r.

Wysokość dodatku elektrycznego:

- 1 000,00 zł - dla gospodarstw domowych zużywających do 5 MWh rocznie;
- 1 500,00 zł - dla gospodarstw domowych zużywających powyżej 5 MWh rocznie - warunkiem było załączenie potwierdzenia przekroczenia 5 MWh wysokości rocznego zużycia za 2021 r.

Dodatek elektryczny wypłaca się w terminie do 31 marca 2023 r.

W 2022 roku do tut. Ośrodka wpłynęły 33 wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego.

Rozdział VII Pomoc świadczona obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym

W 2022 roku realizowano również pomoc obywatelom Ukrainy (UKR) w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa tj.:

- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe – wypłacono 492 osobom;
- pomocą w formie posiłku w szkole dla dzieci i młodzieży (obywateli Ukrainy) – objęto 134 uczniów;
- pomoc materialną o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych dla uczniów – obywateli Ukrainy objęto 23 uczniów;
- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych – wypłacono 41 rodzinom;
- świadczenie rodzicielskie – pomocą objęto 1 matkę.

Rozdział VIII Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonce współpracuje z organizacjami pozarządowymi - Caritas Archidiecezji Krakowskiej dystrybuującymi żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). W 2022 roku z w/w pomocy skorzystało 76 rodzin, w tym 213 osoby.

Pomoc żywnościowa w ramach FEAD w znaczący sposób przyczynia się do poszerzenia zakresu pomocy dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Rozdział IX Bilans potrzeb i kierunki działań na 2023 rok

- Realizacja zadań wynikających z „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2030”.
- Realizacja „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jablonek na lata 2021-2025”.
- Realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny na lata 2023-2025.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi w szczególności realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej, kierowanie osób niepełnosprawnych do Środowiskowego Domu Samopomocy w Jabłonce.
- Współpraca z Caritas Archidiecezji Krakowskiej w służbie potrzebującym.
- Realizacja projektu socjalnego „Teraz Seniorzy 2023”.
- Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023.
- Realizacja programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2023.